

OPPORTUNITY BANKA A.D. NOVI SAD

**PODACI I INFORMACIJE KOJI SE OBJAVLJUJU U SKLADU SA ODLUKOM O
OBJAVLJIVANJU INFORMACIJA BANKE**

(Informacije i podaci sa stanjem na dan 31.12.2011)

Poslovno ime: Opportunity Banka A.D. Novi Sad
Sedište Banke: Bulevar Oslobođenja 2a, Novi Sad

31.5.2012 g.

SADRŽAJ

1.	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJI SE ODOSE NA STRATEGIJU I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA	3
2.	KAPITAL BANKE	8
3.	ADEKVATNOST KAPITALA I PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA	9
4.	PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJI SE ODOSE NA IZLOŽENOSTI RIZICIMA I PRISTUPE ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA	10

1. PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJI SE ODOSE NA STRATEGIJU I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

Opis strategije i politike upravljanja rizicima

Kratak opis strategije upravljanja rizicima

OBS ima jasne ciljeve za upravljanje rizicima i strogo utvrđenu strategiju za njihovo postizanje u okviru procesa upravljanja rizicima.

Na strategijskom nivou, ciljevi upravljanja rizicima OBS su sledeći:

1. da identifikuje značajne rizike kojima je OBS izložena
2. da formuliše apetit za rizikom OBS i obezbedi da su rizični profil i planovi utvrđeni u skladu sa njim
3. da optimizuje pojavu rizika donošenjem odluka na nivou što bližem nivou poslovanja i uspostavljanjem strogog i nezavisnog razmatranje struktura
4. da obezbedi efektivnu strukturu upravljanja rizicima koja će podržati sprovođenje plana poslovnog rasta
5. da upravlja rizičnih profilom banke u cilju omogućavanja finansijskog poslovanja u vanrednim tržišnim okolnostima
6. da pomogne licima koja upravljaju OBS u unapređenju kontrole i koordinacije u procesu preuzimanju rizika u poslovanju

Cilj OBS je da omogući:

- razumevanje osnovnih rizika u sprovođenju strategije OBS
- utvrdi spremnost za preuzimanje rizika
- utvrdi okvir za upravljanje rizicima i komunikaciju unutar tog okvira

Politike upravljanja rizicima

Opportunity Banka a.d. Novi Sad usvaja politike za upravljanje pojedinačnim rizicima koje uključuju:

- mere za ublažavanje pojedinačnih vrsta rizika i pravila za primenu tih mera;
- način praćenja i kontrole pojedinačnih vrsta rizika i uspostavljanje sistema limita banke;
- način odlučivanja o poslovnim transakcijama koje dovode do prekoračenja uspostavljenih limita, kao i definisanje izuzetnih okolnosti u kojima je odobravanje tog prekoračenja moguće u zakonskim okvirima;
- principi funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola banke, način i metodologija za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke;
- okvir i učestalost stres testiranja, i kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova.

Pregled i definicije rizika kojima je OBS izložena

OBS izložena je sledećim rizicima:

1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

2. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema banci.

a. Rezidualni rizik

Rezidualni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjeње rizika kojima je banka izložena;

b. Rizik izmirenja/iskoruke

Rizik izmirenja/iskoruke je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne iskoruke na ugovoreni datum izmirenja/iskoruke (due delivery date);

c. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane (counterparty credit risk) jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji;

3. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

a. Bazni rizik

Bazni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled imperfektne korelacije u kretanju stopa primanja i plaćanja.

b. Rizik krive prinosa

Rizik krive prinosa (yield curve risk) je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled razlika između kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa.

c. Rizik vremenske neusklađenosti dospeća i određivanja cena

Rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk) je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled ponovnog određivanja cena pozicija aktive i pasive.

d. Rizik opcija

Rizik opcija je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu opcija ugrađenih u kamatno osetljive stavke aktive i pasive.

4. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene vrednosti deviznih kurseva, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

5. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i sl.;
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

6. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva.

7. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje uključuje sledeće rizike:

a. Politički i ekonomski rizik

Pod političkim i ekonomskim rizikom se podrazumeva mogućnost ostvarivanja gubitka zbog sprečenosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;

b. Rizik transfera

Pod rizikom transfera se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog sprečenosti banke da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

a. Pravni rizik

Pravni rizik je rizik nemogućnosti ugovornog obavezivanja druge strane. Pravni rizik odnosi se i na regulatorni rizik, na rizik transakcije koja nije u skladu sa zakonskim propisima, odnosno rizik promene regulative tokom trajanja finansijske obaveze.

9. Rizik usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja banke je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik;

10. Strateški rizik

Strateški rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja banke na te promene.

11. Rizik smanjenja vrednosti potraživanja

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja (dilution risk) jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;

12. Tržišni rizik

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik – u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

13. Rizik novih proizvoda

Rizici novih proizvoda su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu uvođenja novih proizvoda ili usluga, uključujući i nove aktivnosti u vezi s procesima i sistemima banke.

14. Rizik aktivnosti poverenih trećim licima

Rizici po osnovu aktivnosti koje je banka poverila trećim licima su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu aktivnosti u vezi s njenim poslovanjem koje je poverila trećem licu a koje te aktivnosti obavlja kao svoju pretežnu delatnost.

15. Reputacioni rizik

Reputacioni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu događaja i okolnosti koje ugrožavaju reputaciju banke na tržištu na kom posluje.

16. Rizik događaja

Rizik događaja je rizik promene vrednosti portfolija banke uslednih iznenadnih i značajnih promena u cenama na tržištu.

Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Proces uključuje pet faza: identifikaciju, procenu, kontrolu, izveštavanje i upravljanje/proveru. Svaka od ovih faza je detaljnije definisana u cilju preciznog utvrđivanja svih aktivnosti u okviru procesa upravljanja rizicima i potrebne strukture koja će proces da podrži.

Ciljevi i principi upravljanja rizicima

Upravljanje rizicima Banke usmereno je ka ostvarivanju sledećih ciljeva:

- Razvoj aktivnosti Banke u skladu sa poslovnim kapacitetima i razvojem tržišta u cilju postizanja
- konkurentne prednosti
- Minimiziranje negativnog uticaja na finansijski rezultat
- Održavanju zahtevanog nivoa adekvatnosti kapitala

Obuhvatnost i vrste izveštavanja o rizicima

Banka upravlja rizicima, postavlja limite i kontroliše ih u svim segmentima poslovnih aktivnosti i po svim vrstama poslova. Blagovremena identifikacija, merenje, kontrola i upravljanje rizikom na nivou Banke obezbeđeno je procesom izveštavanja rizika.

Izveštavanjem se rukovodstvu i učesnicima u poslovnim procesima pružaju potpune, tačne i blagovremene informacije o stanju, kvalitetu i trendovima u rizicima.

Izveštavanje ispunjava sledeće funkcije:

1. Prikupljanje i obrada podataka i pokazatelja rizika
2. Analiza kretanja i promena ukupnih plasmana i karakteristika portfolija
3. Monitoring monitoring kreditnog rizika
4. Pružanje osnove za proces odlučivanja o nivou rizika

Praćenje, upravljanje i izveštavanje o rizicima na nivou kreditnog portfolija obuhvata i praćenje rezervisanja za kreditne gubitke (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki), kao i posebne i potrebne rezerve za procenjene gubitke, obračunatih u skladu sa Odlukom o klasifikaciji i relevantnim internim aktima Banke

Redovno se kreiraju sledeće vrste izveštaja o rizicima:

- Dnevni izveštaji o deviznom i riziku likvidnosti
- Dnevni izveštaji o internim i eksternim limitima
- Nedeljni izveštaji o:
 - kreditnom riziku
 - kvalitetu, promenama i trendovima u kreditnom portfoliju
- Redovni mesečni izveštaji o kvalitetu bilansne i vanbilansne aktive
- Mesečni i kvartalni izveštaji o događajima i nivou operativnih rizika
- Mesečni i kvartalni izveštaji o tržišnim rizicima

Takođe, po potrebi se kreiraju i izveštaji o vanrednim događajima.

2. KAPITAL BANKE

Regulatorni kapital Banke izračunava se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS, 46/2011).

Osnovni kapital banke čini:

- akcijski kapital Banke - formiran je pored inicijalnog uloga akcionara i narednim emisijama novih akcija (Napomene uz finansijske izveštaje,
- emisiona premija koja rezultat razlike između emisione cene akcija od 412.550 hiljada RSD i nominalne vrednosti 330.900 hiljada RSD
- gubici iz prethodnih godina
- nematerijalna ulaganja

Dopunski kapital banke čine subordinirani krediti do iznosa koji ne prelazi 50% iznosa osnovnog kapitala.

Odbitne stavke kapitala čini potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke u skladu sa tačkom 427, stav 1 Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

Pozicija kapitala	Iznos u RSD 000
KAPITAL BANKE	1,106,120
OSNOVNI KAPITAL	982,545
Nominalna vrednosti uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	1,360,080
Emisiona premija	81,857
Gubici iz prethodnih godina	394,799
Nematerijalna ulaganja	64,592
DOPUNSKI KAPITAL	491,272
Subordinirane obaveze	627,845
Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	136,572
ODBITNE STAVKE KAPITALA	367,697
Od čega: umanjenje osnovnog kapitala	183,848
Od čega: umanjenje dopunskog kapitala	183,848
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	367,697
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	798,696
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	307,424
Bruto iznos subordiniranih obaveza	627,845
Iznos regulatornog kapitala u EUR 000	10,571
Minimalni iznos kapitala prema Odluci o adekvatnosti kapitala Banke u EUR 000	10,000

Aktivnosti banke na optimizaciji regulatornog kapitala obelodanjene su u Napomeni 31 Izveštaja nezavisnog revizora za 2011. godinu.

3. ADEKVATNOST KAPITALA I PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

Pokazatelj adekvatnosti kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke izračunava se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS, 46/2011) I na dan 31.12.2011. iznosi 28,61% što je iznad minimalnog limita od 12% definisanog Odlukom.

Elementi obračuna pokazatelja adekvatnosti kapitala	Iznos	RSD 000	
		Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
KAPITAL	1,106,120		
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	798,696		
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	307,424		
KAPITALNI ZAHTEV	463,944		
KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	397,446	397,446	0
Standardizovan pristup (SP)	3,312,052		
SP klase izloženosti	3,312,052		
KAPITALNI ZAHTEV za tržišne rizike	7,766	7,766	0
Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	7,766	7,766	0
Kapitalni zahtev za devizni rizik	7,766	7,766	0
KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	58,732	58,732	0
Kapitalni zahtevi za OPERATIVNI RIZIKA izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	58,732	58,732	0
POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	463,944	463,944	0
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	28.61		

Sažet opis procesa interne procene adekvatnosti kapitala

Banka je dužna, pored održavanja propisanog pokazatelja adekvatnosti kapitala i ispunjenja minimalnih kapitalnih zahteva, sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala. Banka će prvi izveštaj o procesu interne procene kapitala sačiniti sa stanjem na dan 31.12.2012. godine (definisano tačkom 79 Odluke o upravljanju rizicima banke Sl.glasnik 45/2011 i 94/2011).

Regulatorni kapitalni zahtevi u proceni adekvatnosti kapitala

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora;

Banka održava adekvatnost kapitala u skladu sa regulatornim propisima na nivou većem od 12%.

U sledećoj tabeli je dat pregled strukture kapitalnih zateva Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke na dan 31.12.2011. godine.

KAPITALNI ZAHTEVI PO VRSTAMA RIZIKA	u hiljad. RSD
Kapitalni zahtev za kreditni rizik	
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	22
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0
Izloženost prema javnim administrativnim telima	0
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	0
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0
Izloženost prema bankama	5,180
Izloženost prema privrednim društvima	65,780
Izloženost prema fizičkim licima	295,053
Visokorizične izloženosti	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0
Ostale izloženosti	31,411
Ukupan kapitalni zahtev za kreditni rizik	397,446
od čega:	
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	1,076
Dospela nenaplaćena potraživanja	2,700
Kapitalni zahtev za tržišne rizike	
Kapitalni zahtev za devizni rizik	7,766
Ukupan kapitalni zahtev za tržišni rizik	7,766
Kapitalni zahtev za operativni rizik	58,732
Ukupan kapitalni zahtev za operativni rizik	58,732
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTEVA	463,94
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA %	28,61

4. PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJI SE ODNOSI NA IZLOŽENOSTI RIZICIMA I PRISTUPE ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA

Kreditni rizik

Dospela, nenaplaćena potraživanja

Dospelim nenaplaćenim potraživanjem Banka smatra:

- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze u bilo kojem materijalno značajnom iznosu, pri čemu se docnja u izmirenju obaveza računa u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.
- izrazito lošu kreditnu sposobnost klijenta gde finansijsko stanje ukazuju na nemogućnost naplate u bližoj budućnosti
- dužnike u procesu stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja,

Banka redovno procenjuje obezvređenje bilansne aktive i vanbilansnih stavki izloženih kreditnom riziku. Procenjivanje obezvređenja (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama) se vrši individualno i grupno, a u skladu sa zahtevima

MRS 39 - Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje, MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i MSFI 7 - Finansijski instrumenti: Obelodanjivanje.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odlikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se ispravka vrednosti takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

Objektivnim dokazom obezvređenja finansijskog instrumenta generalno se smatra saznanje o: postojanju značajnih finansijskih teškoća dužnika, stvarnom kršenju ugovornih obaveza, kao što je kašnjenje u izmirenju dospelih obaveza u odnosu na inicijalni datum dospeća preko 90 dana na dan vršenja analize ili neispunjenje drugih ugovornih odredbi; visokoj verovatnoći bankrotstva, stečaja ili drugog oblika finansijskog restrukturiranja dužnika; nestanku aktivnog tržišta usled finansijskih teškoća i istorijskom trendu naplate potraživanja koji ukazuje da celokupni nominalni iznos potraživanja neće biti naplaćen.

Procena i obezvređenje bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obracun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koji se vrši na grupnoj osnovi

Portfolio malih potraživanja podrazumeva iznos ukupnih potraživanja dužnika (pre umanjena za iznos ispravke vrednosti) koji na dan obracuna nije veći od 1.500.000 rsd a dužnik je u docnji ispod 60 dana na dan klasifikacije

U zavisnosti od procenjenog rizika, banka klasifikuje plasmane u sledeće grupe:

A grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji izmiruju svoje obaveze do 30 dana.

A1 i A2 - ovi plasmani se procenjuju kao plasmani koji će se u potpunosti naplatiti, od dužnika se ne očekuju problemi u naplati, smatra se da će se obaveze prvenstveno otplatiti u skladu sa ugovorom iz gotovinskog toka dužnika i samo izuzetno iz sekundarnih izvora za koje postoji procena da se njihovom realizacijom može nadoknaditi celokupna knjigovodstvena vrednost potraživanja uvećana za sve troškove koje bi Banka eventualno imala u slučaju naplate iz sekundarnih izvora. Plasmani iz ovih podgrupa zahtevaju samo uobičajeno nadgledanje.

Dužnici čiji se plasmani klasifikuju u ove podgrupe rizika imaju adekvatne prihode, i razvojne potencijale na tržištu i zadovoljavajuću kreditnu istoriju u Banci.

Uprkos gore navedenog, u podgrupu A1 mogu se klasifikovati plasmani koji pripadaju dužnicima koji spadaju u grupu dužnika niže kreditne sposobnosti, pod uslovom da su pokriveni prvoklasnim sredstvima obezbeđenja naplate u visini plasiranih sredstava.

Plasmani podgrupe A1 predstavljaju praktično nepostojeci rizik a podgrupe A2 minimalan rizik.

B grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji izmiruju svoje obaveze od 31-180 dana

B1 i B2 podgrupa - Dužnici ove podgrupe su oni čiji je materijalni status još uvek zadovoljavajući, ali dužnik nije dovoljno jak da izdrži veće poremećaje u svom poslovanju. Ova podgrupa plasmana zahteva dodatno nadgledanje i praćenje stanja dužnika, promena i kretanja njegovih poslovnih aktivnosti.

Banka procenjuje da postoji verovatnoća da će biti u mogućnosti da naplati ukupnu vrednost plasmana iz ove podgrupe, bez obzira na mogućnost da će morati da iskoristi neke od instrumenata obezbedjenja, to jest, da realizuje dati kolateral.

B3 i B4 podgrupa - Dužnici ove podgrupe su oni čiji je materijalni status još uvek zadovoljavajući, ali dužnik pokazuje određene poteškoce u svom poslovanju što se odražava u povremenom kasnjenju u izmirivanju obaveza. Ova podgrupa plasmana zahteva pojačani monitoring i praćenje stanja dužnika, promena i kretanja njegovih poslovnih aktivnosti kao i uzroka koji su doveli do zastoja u redovnoj otplati i projekciju budućeg stanja poslovanja klijenta.

Postoji velika mogućnost da za plasmane iz ovih podgrupa Banka svoja potraživanja pokuša da naplati iz sekundarnih izvora, aktiviranjem nekog od primljenih sredstava obezbedjenja, nakon rezultata monitoringa koji ukazuju da će se problemi u naplati iz primarnih izvora nastaviti i u budućem periodu.

B5 podgrupa – Plasmani ove podgrupe pripadaju dužnicima koji ne ispunjavaju obaveze i imaju evidentno kašnjenje u odnosu na otplatu rata plasmana

Monitoring ovih plasmana ukazuje na ozbiljnije probleme u poslovanju sa trendom pogoršanja i smanjenja mogućnosti da klijent opet blagovremeno ispunjava svoje obaveze iz primarnih izvora otplate. Nakon procene monitoringa za klijente iz ove podgrupe je veoma karakteristično da Banka pokuša da naplati svoja potraživanja aktiviranjem primljenih kolaterala i / ili utuzenjem.

Jos uvek postoji određena mogućnost da se plasman ili deo plasmana naplati ali se obično taj rok znatno produžava.

C grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji imaju kasnjenja u izmirivanju svojih obaveza preko 180 dana.

Plasmani grupe rizika C pokazuju slabosti u toj meri da je naplata u većini slučajeva dovedena u pitanje, sa mogućnošću gubitka u većim razmerama.

Verovatnoća da će se otplatiti je toliko mala da se ne preporučuje bilo kakvo dalje čuvanje takvih plasmana kao sredstava Banke. Naplativost takvih plasmana u potpunosti zavisi od mera prinudne naplate u bilo kom vidu.

Plasmani klasifikovani u grupu rizika C su oni čija bi vrednost naplate ako bi se ostvarila, smanjena na aktuelnu vrednost bila procenjena verovatno na minimum od knjigovodstvene vrednosti.

Procenat za ispravku vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama plasmana iz grupe C u rasponu od 85-100% utvrđen je iz razloga što postoji velika verovatnoća da se plasman neće naplatiti, odnosno da će biti otpisan u skladu sa taktom 2.6 Kreditne politike Banke.

Procena i obezvređenje bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obracun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koji se vrsi na pojedinačnoj osnovi - pojedinačno značajne izloženosti

Banka obezvređenje bilansne aktive i verovatan gubitak po osnovu vanbilansnih stavki za pojedinačno značajna potraživanja procenjuje na pojedinačnoj osnovi.

Procena obezvređenja bilansne aktive na pojedinačnoj osnovi obuhvata utvrđivanje postojanja objektivnog dokaza ovog obezvređenja, procenu sadašnje vrednosti budućih novčanih tokova i

obračun iznosa tog obezvređenja za svako pojedinačno potraživanje od dužnika koje je uključeno u ovu procenu.

Objektivan dokaz o obezvređenju bilansne aktive na pojedinačnoj osnovi postoji:

- ako finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju;
- ako postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati kamata i/ili glavnice ili o neispunjavanju drugih ugovornih odredaba;
- ako banka, usled finansijskih teškoća dužnika, bitno promeni uslove otplate potraživanja u odnosu na one koji su prvobitno ugovoreni;
- ako postane izvesno da će biti pokrenut stečajni postupak nad dužnikom ili druga vrsta njegove finansijske reorganizacije.

Za sva potraživanja koja ne pripadaju portfoliju malih potraživanja (kod kojih je iznos ukupnih potraživanja dužnika, pre umanjenja za iznos ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na dan obracuna veci od 1.500.000 RSD), a kod kojih je po proceni Banke doslo do porasta kreditnog rizika (u momentu klasifikacije kasnjenja su veca od 60 dana) procena obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obracun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama ce se vrsiti na pojedinačnoj osnovi na osnovu klasifikacije opisane u nastavku.

Kriterijum za identifikaciju potraživanja za koja se procena iznosa obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši na pojedinačnoj osnovi jeste okvirno trostruka vrednost proseka svih odobrenih i isplaćenih kredita u portfoliju banke.

Odeljenje za upravljanje rizicima će redovno pratiti strukturu i veličinu portfolija banke na pojedinačnom i ukupnom nivou i ukoliko bude potrebno postavljeni limit prilagođavati kriterijumu pojedinačno značajne izloženosti u datim okolnostima, u zavisnosti od vrste, veličine i učestalosti promena.

Obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik

Ukupna aktiva ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir aktive ponderisane kreditnim rizikom izračunate korišćenjem standardizovanog pristupa, i aktive ponderisane kreditnim rizikom za rizik izmirenja/ispоруke.

Banka na dan 31.12.2011. nije bila izložena riziku izmirenja/ispоруke

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup

Ukupan iznos izloženosti banke

U sledećim tabelama dat je pregled ukupnog i prosečnog iznosa izloženosti po klasama izloženosti i kategorijama izloženosti:

Iznos izloženosti po klasama pre tehnika ublažavanja

Klase izloženosti	Rizična bilansna aktiva		Rizične vanbilansne stavke	
	Ukupno	Prosečno	Ukupno	Prosečno
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	878,863	905,327	18,984	24,431
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0	0	0	0
Izloženost prema javnim administrativnim telima	0	0	0	0
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	0	0	0	0
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
Izloženost prema bankama	141,823	249,524	57,552	56,599
Izloženost prema privrednim društvima	559,472	481,336	15,213	7,607
Izloženost prema fizičkim licima	3,286,425	3,117,250	31,219	22,327
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene inv. fondove	0	0	0	0
Ostale izloženosti	471,945	480,261	12,486	6,243
Ukupno	5,338,528	5,233,698	135,454	117,207

Geografska raspodela izloženosti po klasama

Region	Izloženost prema državama i centralnim bankama	Izloženosti prema bankama	Izloženosti prema fizičkim licima	Izloženosti prema privrednim društvima	Ostale izloženosti
NOVI SAD			629,044	247,630	473,200
SUBOTICA			305,020	113,568	164
BEOGRAD			793,548	89,958	7,665
KRAGUJEVAC			1,018,147	55,560	1,072
NIŠ			571,885	67,969	2,329
SRBIJA	897,847	42,119			
NEMAČKA		97,173			
CRNA GORA		2,531			
HOLANDIJA		57,552			
Ukupno	897,847	199,375	3,317,644	574,685	484,430

Raspodela svih izloženosti prema sektorima po klasama izloženosti**Izloženost prema bankama**

Sektor	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost
Domaće banke	42,119	0
Strane banke	99,704	57,552
Ukupno	141,823	57,552

Izloženost prema fizičkim licima

Sektor	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	943,915	0

Građevinarstvo	32,151	0
Preduzetnici	916,112	0
Proizvodnja, rudarstvo	157,475	0
Poslovanje nekretninama	80,565	0
Uslužne delatnosti	137,355	0
Trgovina	273,439	4,266
Ostalo	745,414	26,953
Ukupno	3,286,425	31,219

Izloženost prema privrednim društvima

Sektor	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	61,864	347
Građevinarstvo	6,015	0
Preduzetnici	68,397	0
Proizvodnja, rudarstvo	75,305	0
Poslovanje nekretninama	11,458	0
Uslužne delatnosti	78,675	6,500
Trgovina	215,821	0
Ostalo	41,937	8,367
Ukupno	559,472	15,214

Ostale izloženosti

Sektor	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost
Poslovanje nekretninama	546	0
Trgovina	1,980	0
Ostalo	469,418	12,486
Ukupno	471,945	12,486

Raspodela svih izloženosti prema sektorima po klasama izloženosti, sa posebnim prikazom dospelih nenaplaćenih potraživanja i izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Izloženost prema bankama

Sektor	Bilansna izloženost	Izloženosti sa ispravkom vrednosti	Stanje ispravke vrednosti	Dospela nenaplaćena potraživanja	Vanbilansna izloženost	Stanje ispravke vrednosti
Domaće banke	42,119	0	0	0	0	0
Strane banke	99,704	0	0	0	57,552	0
Ukupno	141,823	0	0	0	57,552	0

Izloženost prema fizičkim licima

Sektor	Bilansna izloženost	Izloženosti sa ispravkom vrednosti	Stanje ispravke vrednosti	Dospela nenaplaćena potraživanja	Vanbilansna izloženost	Stanje ispravke vrednosti
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	943,915	928,224	59,687	4,673	0	0
Građevinarstvo	32,151	31,757	1,388	0	0	0
Preduzetnici	916,112	898,520	50,235	6,325	0	0
Proizvodnja, rudarstvo	157,475	155,773	6,878	2,112	0	0
Poslovanje nekretninama	80,565	79,920	5,107	500	0	0
Uslužne delatnosti	137,355	136,340	9,419	7	0	0
Trgovina	273,439	270,678	12,010	2,402	4,266	8
Ostalo	745,414	733,548	4,748	3,190	26,953	13
Ukupno	3,286,425	3,234,759	149,472	19,209	31,219	21

Izloženost prema privrednim društvima

Sektor	Bilansna izloženost	Izloženosti sa ispravkom vrednosti	Stanje ispravke vrednosti	Dospela nenaplaćena potraživanja	Vanbilansna izloženost	Stanje ispravke vrednosti
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	61,864	61,317	60	0	347	0
Građevinarstvo	6,015	5,975	6	0	0	0
Preduzetnici	68,397	68,119	9,737	0	0	0
Proizvodnja, rudarstvo	75,305	74,916	37,594	0	0	0
Poslovanje nekretninama	11,458	11,415	67	0	0	0
Uslužne delatnosti	78,675	78,268	3,147	0	6,500	0
Trgovina	215,821	214,641	25,174	0	0	0
Ostalo	41,937	37,230	37	0	8,367	0
Ukupno	559,472	551,880	75,822	0	15,214	0

Ostale izloženosti

Sektor	Bilansna izloženost	Izloženosti sa ispravkom vrednosti	Stanje ispravke vrednosti	Dospela nenaplaćena potraživanja	Vanbilansna izloženost	Stanje ispravke vrednosti
Poslovanje nekretninama	546	542	2	0	0	0
Trgovina	1,980	1,969	2	0	0	0
Ostalo	469,418	10,269	22,574	2	0	0
Ukupno	471,945	12,779	22,579	2	12,486	0

Raspodela bilansnih izloženosti po preostalom dospeću po klasama izloženosti

Klase izloženosti	Do mesec dana	Između 1 i 3 meseca	Između 3 meseca i 1 godine	Između 1 i 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	56,368	713,542	0	108,953	0	878,863
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema javnim administrativnim telima	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0
Izloženost prema bankama	141,823	0	0	0	0	141,823
Izloženost prema privrednim društvima	8,010	9,714	75,445	311,267	155,036	559,472
Izloženost prema fizičkim licima	65,213	68,403	620,091	2,460,916	71,802	3,286,425
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene inv. fondove	0	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	212,803	76	1,226	9,016	248,824	471,945
Ukupno	484,217	791,735	696,762	2,890,152	475,662	5,338,528

Prikaz promena u ispravkama vrednosti

U 000 RSD	Pojedinačna vrednosti	ispravka	Grupna vrednosti	ispravka
Početno stanje		107,305		154,188
Ispravka vrednosti				
Povećanje tokom perioda		87,397		206,316
Ostala prilagođavanja		-973		-433
Smanjenje tokom perioda		-80,759		-249,406
Direktan otpis				
Završno stanje		112,970		110,665
Ukupno				223,635

Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije , po vrsti druge ugovorne strane (tip komitenta) sa pripadajućom obračunatom i potrebnom rezervom

Tip klijenta	A		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	452,490	0	0
Preduzetnik	769,316	0	0
Poljoprivrednik	1,121,185	0	0
Stanovništvo	477,734	0	0
Ostali	468	0	0
Ukupno	2,821,193	0	0

Tip klijenta	B		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	737,928	15,063	14,022
Preduzetnik	14,988	307	249
Poljoprivrednik	44,408	911	675
Stanovništvo	4,383	84	71
Ostali	4,420	90	87
Ukupno	806,127	16,455	15,104

Tip klijenta	V		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	69,798	12,317	10,633
Preduzetnik	27,870	4,918	4,397
Poljoprivrednik	8,833	1,559	1,225
Stanovništvo	1,761	311	259
Ostali	0	0	0
Ukupno	108,262	19,105	16,514

Tip klijenta	G		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	130,584	55,840	50,589
Preduzetnik	160,406	68,943	65,106
Poljoprivrednik	8,567	3,812	1,835
Stanovništvo	871	397	209
Ostali	4,368	1,872	1,866
Ukupno	304,796	130,864	119,605

Tip klijenta	D		
	Izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	0	194,880	103,001
Preduzetnik	0	105,478	53,431
Poljoprivrednik	0	104,688	46,765
Stanovništvo	0	35,438	12,767
Ostali	0	673	511
Ukupno	0	441,157	216,475

1) Izloženosti prema državama i centralnim bankama

Banka je na dan 31.12.2011. koristila kreditne procene agencije za kreditiranje izvoza (AKI) za izloženosti prema državama i centralnim bankama, dodeljujući ponder kreditnog rizika prema rasporedu kreditne procene u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza.

Banka trenutno ne koristi kreditne rejtinge AEKR, imajući u vidu da nijedna rejting agencija nije dobila dozvolu Narodne banke Srbije za izdavanje rejtinga.

Banka je izloženostima prema državama i centralnim bankama dodelila pondere kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

2) Izloženosti prema bankama

Banka je na dan 31.12.2011. za izloženosti prema bankama koristila kreditne rejtinge AKI koje dodeljivanje rejtinga obavljaju u skladu sa metodologijom OECD-a. Banka nije koristila kreditne rejtinge AEKR, imajući u vidu da nijedna rejting agencija nije dobila dozvolu Narodne banke Srbije za izdavanje rejtinga.

AKI rejtinzi se koriste za izloženosti prema državama i centralnim bankama, kao i prema bankama ukoliko se radi o stranim licima. Postupak pridruživanja kreditnog rejtinga određenom licu vrši se automatski, kroz odgovarajuću aplikaciju, na osnovu čega se lica raspoređuju u odgovarajući kreditni kvalitet, a u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

U narednoj tabali nalazi se prikaz iznosa izloženosti kreditnog rizika za klase izloženosti za koje Banka primenjuje rejtinge AKI u obračunu potrebnog kapitala.

Kreditni kvalitet	Ponder rizika (%)	Ukupan iznos izloženosti pre primene tehnika ublažavanja rizika
1	0	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0
2	20	196,844
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		42,119
3	50	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0
4	100	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0
5	150	2,531
od čega: dospela nenaplaćena potraživanja		0
Ukupno (1+2+3+4+5)		199,375

Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka koristi tehnike ublažavanja kreditnog rizika koje su, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, prihvatljive kod primene standardizovanog pristupa za utvrđivanje kapitala za pokriće kreditnog rizika.

Tehnike se koriste na način da se izloženosti umanjuju za vrednost primljene kreditne zaštite koja ispunjava zahteve za priznavanje, a pre primene pondera rizika na istu.

Banka u obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik uključuje samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve zahteve iz Odluke o adekvatnosti kapitala banke, pri čemu kreditnim rizikom ponderisani iznos izloženosti umanjen zbog korišćenja tehnika ublažavanja

kreditnog rizika ne može biti veći od kreditnim rizikom ponderisanog iznosa izloženosti koji je izračunat za istu izloženost bez primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Za pokriće jedne izloženosti Banka može koristiti više vrsta kreditne zaštite u kojem slučaju se kroz primenu iznos izloženosti deli na posebne delove. Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju sredstvima obezbeđenja su:

- Banka pribavlja adekvatan kolateral u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;
- Banka određuje vrstu i visinu kolaterala prema visini evidentiranog rizika;
- Banka adekvatno utvrđuje vrednost kolaterala u skladu sa važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost kolaterala prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;

Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju bankrotstva, stečaja i likvidacije ili kreditne nesposobnosti dužnika ili davaoca kolaterala obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci da naplati svoje potraživanje.

Kolateralno jemstvo uspostavlja se na osnovu zaključenog pismenog ugovora o kolateralnom jemstvu sa davaocem kolateralnog jemstva. Svaki ugovor o kolateralnom jemstvu mora biti odobren od strane Odeljenja pravnih poslova pre zaključenja.

Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji i u toku važenja ugovora. Ukoliko po proceni Banke, dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, vrednovanje kolaterala se vrši nanovo u datim uslovima što je regulisano Procedurom za praćenje i obnovu procena kao i Procedurom za praćenje pribavljenih sredstava obezbeđenja

Pravilnik o obezbeđenju potraživanja banke predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenljive, koriste metode vrednovanja.

Prilikom odobravanja kredita i pružanja drugih usluga Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolaterala najmanje jednom u tri godine ili češće kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvredjenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala.

Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.

Prihvatljivi instrumenti kreditne zaštite za potrebe obračuna kapitalnog zahteva za pokriće kreditnog rizika mogu pripadati grupi instrumenata materijalne kreditne zaštite i nematerijalne kreditne zaštite.

Od instrumenata materijalne kreditne zaštite, koji ispunjavaju uslove o prihvatljivosti definisane u Odluci o adekvatnosti kapitala, Banka je na dan 31.12.2011. imala elemente iz kategorije sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine : gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke

Instrumenti materijalne kreditne zaštite se priznaju ukoliko su ispunjeni sledeći opšti uslovi:

- dovoljno su likvidni, odnosno lako su utrživi;
- vrednost tih instrumenata je stabilna tokom vremena, tako da obezbeđuje izvesnost u pogledu nivoa postignute kreditne zaštite;
- ugovorni odnos po osnovu koga su instrumenti pribavljeni daje Banci pravo da blagovremeno unovči ili ostvari prenos, prisvajanje ili zadržavanje imovine kojom se obezbeđuje kreditna zaštita u slučaju neizmirenja obaveza dužnika Banke, stečaja ili likvidacije tog dužnika ili nastanka drugog ugovorenog kreditnog događaja koji se odnosi na tog dužnika;
- stepen korelacije između vrednosti tih instrumenata i kreditne sposobnosti dužnika nije značajan.

Izloženosti pokrivene sredstvima ublažavanja kreditnog rizika

Valuta	Iznosi izloženosti pokriveni sredstvom obezbeđenja u obliku finansijske imovine
RSD	8,176
EUR	30,648
Ostale valute ukupno	0
Ukupno	38,824

Izloženosti pokrivene sredstvima ublažavanja kreditnog rizika po klasama izloženosti

Klasa izloženosti	Iznosi izloženosti pokriveni sredstvom obezbeđenja u obliku finansijske imovine
Klasa izloženosti prema fizičkim licima	32,324
Klasa izloženosti prema privrednim društvima	6,500
Ukupno	38,824

Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

- transakcije derivata,
- transakcije kreditnih derivata iz knjige trgovanja,
- Repo i reverse repo transakcije,
- Uzimanja i davanja u zajam HoV ili robe,
- Kreditiranja trgovine HoV,
- Transakcije sa dugim rokom izmirenja

Kako Banka nema trgovačku knjigu, a u bankarskoj nema transakcije sa dugim rokom izmirenja, Banka nije izložena riziku druge ugovorne strane.

Tržišni rizici

Banka ne primenjuje pristupe internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike

Operativni rizici

Banka ne primenjuje pristupe internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike.

Kamatni rizik

Pregled izloženosti Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2011. godine dat je u Napomeni 4.4.1 uz Finansijske izveštaje.

Banka je usvojila Proceduru za upravljanje kamatnim rizikom, na osnovu koje je uspostavljen adekvatan sistem upravljanja kamatnim rizikom u Banci, definisane su aktivnosti i uvođenjem procedura za identifikovanje, merenje i procenu kamatnog rizika, kao i zaštitu od neočekivano visokog nivoa izloženosti kamatnom riziku.

Banka je izložena kamatnom riziku zbog neusklađenosti vrsta ugovorenih kamatnih stopa za aktivne nasuprot pasivnih bankarskih poslova identifikovanih u parcijalnim vremenskim intervalima.

Banka je izložena kamatnom riziku u slučajevima neusklađenosti određivanja pasivnih kamatnih stopa ili roka dospeća bančnih obaveza i ponovnog određivanja aktivnih kamatnih stopa ili roka dospeća bančnih potraživanja.

Banka kontroliše izloženosti kamatnom riziku korišćenjem praga za nivo rizika, odnosno određivanjem limita. U cilju merenja izloženosti kamatnom riziku, Odeljenje rizika koristi sledeće metode:

- analizu rizika od ponovnog određivanja cena: merenje rizika ponovnog određivanja cena (standardna analiza šoka kamatnih stopa) i rizik opcija,
- analizu baznog rizika.

Banka utvrđuje izloženost riziku kamatne stope i procenjuje negativne efekte promene stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) , kao i na ekonomsku vrednost Banke.

Banka priprema izveštaje o analizi rizika ponovnog određivanja cena za stavke u bilansu stanja i vanbilasne stavke koje se odnose na kamatne stope za sredstva u RSD i EUR. Aktiva i pasiva razvstavaju se u vremenske intervale u skladu sa potencijalnim promenama cena.

Aktiva i pasiva sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuje se prema periodu preostalom do dospeća (vek upotrebe), dok se varijabilne kamatne stope kod aktive i pasive ili aktiva i pasiva podložna promeni klasifikuje u skladu sa narednom promenom kamatne stope ili u skladu sa mogućom promenom kamatne stope. Razlike (gaps) kod kamatonosne aktive i pasive i kod vanbilansnih stavki određuju se posebno za sredstva u ispitivanoj stranoj valuti u izveštaju (razlika između aktive i pasive u toku određenog vremeskog perioda).

S obzirom na malo učešće bilansnih i vanbilansnih stavki sa varijabilnom kamatnom stopom, kamatni rizik banke je definisan rizikom ročne neusklađenosti aktive i pasive.

Banka zatvara kamatnu poziciju iz eksternih izvora ili eksternim plasmanima uspostavljanjem kamatnih perioda na način, u meri u kojoj je moguće, kojim se ublažava izloženost kamatnom riziku.

Praćenje kamatnog rizika je rezultat redovnog toka informacija i razmene informacija. Uspostavljaju su dva ključna nivoa za praćenje kamatnog rizika:

- odeljenje rizika prati izloženost kamatnom riziku kroz kreiranje izveštaja o kamatnom riziku,
- ALCO odbor prati izloženost riziku kroz stalnu kontrolu ispunjavanja ciljeva i principa za upravljanje kamatnim rizikom.

Odeljenje rizika će u slučaju da izloženost dostiže 50% postavljenih limita odmah obavestiti menadžera za sredstva i likvidnost, u slučaju da izloženost dostiže 75% postavljenog limita odmah obavestiti ALCO odbor i u slučaju da izloženost riziku dostiže 90% postavljenog limita odmah obavestiti Izvršni odbor.

Banka ima adekvatan sistem interne kontrole radi obezbeđivanja valjanog procesa upravljanja kamatnim rizikom. Ova kontrola je sastavani deo bančinog ukupnog sistema interne kontrole i pokretač je efikasnog poslovanja, pouzdanog i redovnog izveštavanja i usklađenosti sa važećim zakonima i postavljenom regulativom. Efikasan sistem interne kontrole procesa upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva:

- strogo kontrolisano poslovanje,
- odgovarajući proces za identifikovanje i procenu rizika,
- uspostavljanje kontrolnih aktivnosti, procedura i metodologija,
- odgovarajući informacioni sistem i
- stalnu kontrolu usaglašenosti poslovanja sa usvojenim politikama i procedurama.

Odeljenje unutrašnje kontrole periodično sprovodi nezavisne revizije proseca praćenja, merenja i kontrole kamatnog rizika.

Banka takođe radi analizu osetljivosti na pomeranje tržišnih kamatnih stopa na osnovu analize trajanja.

RSD milion	31/12/2011	31/12/2011 uključujući opcioni rizik
Uticao promena kamatnih stopa na ekonomsku vrednost i kapital Banke		
Paralelno pomeranje kamatnih stopa +2%		
Ukupna promena aktive	-67	-73
Neto promena aktive / Ukupna aktiva	-1.16%	-1.26%
Neto promena aktive / Regulatorni kapital	-6.04%	-6.57%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa -2%		
Ukupna promena aktive	67	73
Neto promena aktive / Ukupna aktiva	1.16%	1.26%
Neto promena aktive / Regulatorni kapital	6.04%	6.57%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa +1%		
Ukupna promena aktive	-33	-36
Neto promena aktive / Ukupna aktiva	-0.58%	-0.63%
Neto promena aktive / Regulatorni kapital	-3.02%	-3.28%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa -1%		
Ukupna promena aktive	33	36
Neto promena aktive / Ukupna aktiva	0.58%	0.63%
Neto promena aktive / Regulatorni kapital	3.02%	3.28%

Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Banka identifikovanje, merenje, praćenje i upravljanje rizikom ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši u skladu sa Procedurom za upravljanje rizikom ulaganja. Rizikom ulaganja Banke upravlja se blagovremenim sagledavanjem odnosa visine postojećih i planiranih ulaganja s jedne i kapitala Banke s druge strane.

Da bi se sprečile neželjene situacije, odnosno poremećaji u stepenu ulaganja, Banka sprovodi sledeće procese upravljanja rizikom ulaganja:

- identifikaciju postojećeg rizika ulaganja i uočavanje rizika koji može nastati zbog budućih aktivnosti Banke;
- merenje i projekciju rizika ulaganja, odnosno održavanje rizika ulaganja na nivou propisanom od strane regulatornog tela;
- izveštavanje eksterno i interno i
- postupanja Banke u slučaju poremećaja stepena ulaganja.

Rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva se identifikuje pri svakoj promeni visine ulaganja Banke i pri svakoj promeni kapitala Banke, a identifikaciju vrši Odeljenje za finansije i računovodstvo.

Rizik ulaganja Banke procenjuje se i meri u odnosu na limite postavljene od strane Narodne banke Srbije.

Velikim stepenom ulaganja Banke prema jednom licu koje nije u finansijskom sektoru smatra se ulaganje do 10% kapitala Banke, a ukupnim velikim ulaganjem u osnovna sredstva i u lica koja nisu u finansijskom sektoru smatra se ulaganje do 60% kapitala Banke.

Rizik ulaganja smatra se neprihvatljivim:

- ukoliko ulaganja u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru pređe 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili stiče akcije lica koje nije u finansijskom sektoru i
- ukoliko su ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke veća od 60% kapitala Banke.

Ova ulaganja Banke se ne odnose na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

Rizik ulaganja smatra se kritično visokim (kao sublimit):

- ukoliko ulaganje u jedno pravno lice koje nije u finansijskom sektoru pređe 8% kapitala Banke i
- ukoliko ukupna ulaganja u pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva pređu 55% kapitala Banke.

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku ulaganja.

Odeljenje za upravljanje rizicima putem Izveštaja o riziku ulaganja interno izveštava Upravni odbor, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, tromesečno osim u slučajevima dostizanja tzv. kritično visokog ulaganja, kada se to izveštavanje vrši mesečno.

Ukoliko je stepen ulaganja kritično visok, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru preduzimanje mera i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), a pre svega:

- prodati svoje uloge ili akcije kod lica koja nisu u finansijskom sektoru,
- povećati kapital Banke,
- ili preduzeti mere koje će dati isti efekat na smanjenju ulaganja.

Na osnovu dobijenih informacija, odnosno izveštaja Odeljenja za upravljanje rizicima i predloga Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju rizika ulaganja.

Banka nema ulaganja u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru na 31. decembar 2011. Banka je u okviru regulatornih limita (60%) kada se radi o pokazatelju trajnih ulaganja koji na 31. decembar 2011. godine iznosi 19,43%.